אל תשאל אותנו: „מה תעשו בכנסת ה־באה ?" שאל אותנו: „מה עשיתם בכנסת האחרו־נה !"

מעשינו בכנסת השישית הם המצע האמיתי שלנו בבחירות לכנסת השביעית.

לא עסקנו רק בעניינים הגדולים של מלחמה ושלום. עסקנו בעניינים הנוגעים לחיי היום־יום.

להלן אל"ף־בי"ת של פעולות — מיבחר מיקרי של 22 נושאים של פעולתנו.

א"ב של קרבות

אסירים

„האנושות של מחר תסתכל על בתי־הסוהר של ימינו כפי שאנחנו מסתכלים על מרתפי־העינויים של ימי־הבי־נים. הרעיון, שאפשר לתקן אדם על־ידי כך שסוגרים אותו ־־לוב כמו חיית־טרף, דומה לאמונה ששררה בימי־הביניים, שאפשר לרפא חולה־נפש על־ידי הצלפה בשוטים !" — במילים אלה פתח אורי אבנרי, לפני שנה וחצי, את מערכ־תו לתיקון מוסדות־הענישה בישראל.

בין השאר הגישה הסיעה עשרות שאילתות שנגעו למצב בבתי־הסוהר, למותם של אסירים, לתלונות על הכאה ול־תביעות לחנינה.

„בכנסת השביעית ננהל מסע־צלב לשינוי מוחלט של המצב בבתי־הסוהר", הכריז אבנרי לקראת סיום כהונת הכנסת השישית. „יהיה זה אחד מעיקרי פעולתנו".

ביטוח בריאות ממלכתי

„אני מציין בסיפוק שחבר־הכנסת אורי אבנרי הוא החייל האחרון בחזית הלוחם למען שרות־בריאות ממלכ־תי", הכריז מעל דוכן הכנסת שר־הבריאות, ישראל ברזילי.

ברזילי המפ"מי דוגל בקיום קופות־החולים הנפרדות. הוא רצה לציין כי כל שאר הדוברים בכנסת, שדגלו בביכול בהלאמת קופות־החולים, ויתרו למעשה על עקרון זה, למ־רות הכרזותיהם.

סיעת העולם הזה — כוח חדש פעלה להגשמת עקרון זה ללא פשרה: הלאמת כל קופות־החולים, והקמת שרות־בריאות ממלכתי שתגיש עזרה רפואית חינם לכל תושב, כמו באנגליה.

דבר זה חיוני לייעול שרותי הבריאות. הוא ישים קץ לנוהל הנפסד של הפעלת קופת־החולים כאמצעי לחץ מטעם ההסתדרות והמפלגות נגד האזרח, הזקוק לביטוח בריאות. כיום משלמת המדינה בכל שנה עשרות מיליוני לירות לקו־פות־החולים המפלגתיות מכספי משלם־המיסים.

גילויים

כנאה לסיעה שנציגה בכנסת היה עורך של עתון לוחם, השתמשה סיעת העולם הזה — כוח חדש לא פעם בדוכן הכנסת כדי לג־לות גילויים, להוקיע שחיתות ולהסב את תשומת־לב הציבור לתופעות של רקבון בחיים הציבוריים.

סיעתנו העלתה לדיון במליאת־הכנסת את פרשת ה„תרומות" של קואופרטיב דן. כזכור, שילם דן בחשאי סכומים גדולים ל־מפלגות השונות, ובעיקר למפלגתו של שר־התחבורה (אחדות העבודה) ולמפלגתו של יו"ר ועדת־הכלכלה של הכנסת, המטפלת בענייני תחבורה (תנועת חרות). השר יגאל אלון והד"ר אבניאל, יו"ר הוועדה, עסקו אי־שית בהשגת ה„תרומות" הנפסדות.

סיעתנו היא שהעלתה בכנסת את פרשת סומרפין, שמנהלה הכושל, איש גח"ל, זכה לערבויות מופלגות מידי האוצר, באישור ועדת־הכספים של הכנסת.

השימוש בנשק השאילתה איפשר לנו ל־העלות פרשות רבות שאי־אפשר היה לפר־סמן אחרת כלל, כגון זרימת הון העולם ה־תחתון האמריקאי למשק הישראלי. לא פעם פירסמנו, באמצעות שאילתות, חומר שנגנז על־ידי הצנזורה.

דוורים

„באנו לכנסת בלי שום איזם — לא קומוניזם, לא סו־ציאליזם ולא קאפיטליזם. איננו משתייכים לא לשמאל, לא לימין ולא למרכז. נתייחס לכל בעייה לפי מיטב מצפוננו והבנתנו, לגופו של העניין !" — כך פתח אורי אבנרי את נאומו על שביתת הדוורים. הוא ניתח את העובדות היבשות בנוגע לשכר הדוורים ולתנאי עבודתם, הגיע למסקנה כי הדוורים צודקים.

באותו יום עצמו הצביעה סיעתנו בעד הצעת־חוק ממ־שלתית לעידוד השקעות־הון בישראל.

בנושא הראשון הצביעה סיעתנו יחד עם השמאל. בנושא השני הצביעה עם הימין. היה זה רגיל לגמרי לגבינו.

הומוסקסואלים

סיעתנו לא חששה לנקוט עמדות בלתי־פופולריות, לפי מצפונה, גם בנושאים עדינים ביותר, שכל חברי־הכנסת נר־תעים מהם.

כך, למשל, בראשית הכנסת השישית, בעת הדיון על שינוי החוק הפלילי, תבע אבנרי לבטל את הסעיפים המג־דירים כפשע יחסים הומוסקסואליים בין מבוגרים מסכימים (להבדיל מיחסים עם קטינים, או תוך שימוש בכוח או באיומים). רפורמה כזו נתקבלה בבית־הלורדים הבריטי.

שר־המשפטים דאז, הד"ר דוב יוסף, הצדיק אישית את עמדתו של אבנרי, אך רמז כי אין הדבר אפשרי בגלל לחץ המפלגות הדתיות.

באותו דיון מילא אבנרי תפקיד חשוב בהשגת רוב למען תיקון הדינים המיושנים בנוגע להפלות מלאכותיות.

ועדות הכנסת

בנסיונה לחולל רפורמה בכנסת, ולאפשר לה למלא את תפקידה בפיקוח על הממש־לה, תבעה סיעתנו עשרות פעמים לשנות את דמות ועדות־הכנסת.

כיום מורכבות הוועדות מחברי־כנסת, שאין להם כל אמצעים להשגת אינפורמציה עצמאית. ממילא אין הוועדות מסוגלות ל־התמודד עם הפקידים הממשלתיים המופי־עים בפניהן, והמצויידים בכל המידע הדרוש להם.

בפרשת סומרפיין, למשל, נסתבר כי וע־דת־הכספים אישרה ערבויות של עשרות מיליונים, מבלי לדעת דבר על מצב ענף ה־נוסעים בים.

סיעתנו דרשה לקבל את השיטה האמרי־קאית. שם מעסיקות ועדות הסינאט סגל עצמאי גדול של חוקרים ומומחים. הפרק־ליט של הוועדה חוקר את הפקידים המופי־עים בפניה, לפי מיטב שיטות החקירה.

בהעדר רפורמה זו, תמשיך הכנסת להי־יות חותמת־גומי, הנותנת לביורוקרטיה ה־ממשלתית אוטומטית את כל מבוקשה.

זכויות האדם

מאות שאילתות, הצעות לסדר־היום, הצעות־חוקים ונאו־מים של סיעתנו היו מוקדשות לנושא זה — ההגנה על זכו־תו של הפרט, מול הביורוקרטיה הממשלתית, הציבורית והמפלגתית.

אלפי אנשים פנו אל סיעתנו בארבע שנים אלה בתלו־נות אישיות — פעם נגד פקיד־סעד שהתייחס בזילזול אל מצוקתם, פעם אל שוטר שהיכה אשה ברחוב, פעם נגד מש־רד־החקלאות שהטיל מיכסה בלתי־צודקת. על סמך תלונות אלה שלחנו אלפי מכתבים למשרדי הממשלה, וניסינו לה־שיג צדק למתלוננים.

אך חשוב עוד יותר המאבק הבלתי־נלאה לחקיקת חוקה כתובה. כל המפלגות מתיימרות לרצות בה — אך בכנסת השישית, בה שלטו המערך וגח"ל בכיפה, לא נעשה אף צעד קטן אחד לקראת מטרה זו. לכן יכלו להתקבל בה חוקי־תועבה כמו חוק התשריר, שאסר על אזרחים לפנות לבתי־המשפט בענייני בחירות.

אם תתקבל בכנסת השביעית חוקה או לא — זה תלוי בכך אם יימצאו בה די חברי־כנסת שירצו בכך ברצינות, ושייל־חמו ללא רתיעה להשגתה.

חתולים

כן, אפילו בייצורים קטנים ונחמדים אלה טיפלנו. בשורה של שאילתות נגד רצח חתולים בערים הגדולות, על־ידי המחלקות הסניטריות של העיריות. ב„שאלות נוספות", שאפשרו לנו לחקור את סגן־השר האחראי, הוכחנו שאין לרצח זה שום סיבה הגיונית. הצבענו על כך שזוהי פגיעה בזכותו של האזרח לגדל חיות־בית כאות נפשו.

טרמפ לחייל

במידה מסויימת הפכה פעולתנו למען הסעת־חיילים לסימן־היכר של סיעתנו. הרעיון נולד כאשר אסף אורי אבנרי, ב־דרכו לכנסת, קצין־צנחנים צעיר. אותו קצין

ביקש אותו להירתם למאבק למניעת סבל מחיילים הקופצים לחופשה קצרה הביתה, והמבזבזים שעות על גבי שעות בכבישים.

עוד באותו יום הגיש אבנרי הצעה לסדר־היום, בה תבע כי המדינה תדאג להסעת־חי־נם של כל חייל במדים, בכל הרכבות והאו־טובוסים, תמורת תשלום גלובאלי מצד ה־מדינה. על פי הצעת סגן שר־הבטחון, צבי דינשטיין, הורדה ההצעה, ברוב גדול !

אולם לא הרפינו. הקמנו ועד ציבורי, ש־שיכנע אלפי נהגים להדביק על שמשת מכו־ניתם תווית של „תן טרמפ לחייל", ולהת־חייב לאסוף כל חייל בדרך. ובאותה עת הגשנו שוב ושוב שאילתות על נושא זה.

לקראת סוף הכנסת השישית